Jak Úmluva proti násilí pomůže zranitelným skupinám v české společnosti, o tom dnes diskutovali odborníci v Senátu (13.10.2023)

13.10.2023 - | Senát PČR

Předsedkyně Výboru pro sociální politiku Miluše Horská k dnešnímu setkání uvedla: „Setkání umožnilo rozvést debatu o domácím násilí s odborníky různých oblastí, kteří znají jak český, tak mezinárodní kontext Úmluvy proti násilí, pracují s oběťmi domácího násilí, ale také osobami, které se staly oběťmi sexuálního zneužívání. Veřejnost podle dostupných průzkumů často netuší, o jak závažné téma se jedná.“

„Naším cílem nesmí být pouze řešení následků násilí na ženách, ale také vytvoření podmínek, aby se mu předcházelo a aby se dělo v co nejmenší možné míře. Věřím, že ratifikace Úmluvy proti násilí takové podmínky pomůže vytvořit,“ řekl v úvodním slovu 1. místopředseda horní parlamentní komory **Jiří Drahoš.**

Předseda Senátu **Miloš Vystrčil** ve svém projevu připomněl odkaz prvorepublikové senátorky Národního shromáždění Československa Františky Plamínkové, která se mimo jiné zasloužila o to, aby ženy mohly volit: *„Není to tak dávno. Dneska jsme v situaci, kdy se bavíme o dalších věcech, které ženy nemohou nebo mohou, ale s daleko většími obtížemi než muži. Jsem přesvědčen, že současnou vůlí Senátu je dělat vše pro to, abychom to odstranili a abychom se proti těmto nespravedlnostem postavili. A přesně o tom je Úmluva proti násilí – je to tom, že musíme dělat všechno pro to, aby ženy nebyly více napadány, více znásilňovány a více uzurpovány než muži. A aby v našich rodinách nemělo násilí místo. To je princip a smysl té Úmluvy.“*

Za Senát na kulatém stolu rovněž vystoupili: **Adéla Šípová, Marek Hilšer, Lumír Kantor, Václav Láska, David Smoljak a Ondřej Šimetka**. Akci spoluorganizovala také senátorka **Jana Kordová Marvanová**.

Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí podepsala Česká republika v květnu 2016, letos v červnu ji schválila Vláda ČR, nyní je v jednání obou komor parlamentu.

„Potírání domácího a sexuálního násilí je prioritou stávající vlády a také mojí prioritou v roli zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Na Úřadu vlády připravujeme nový zákon o domácím násilí, vzniká nová koncepce práce s původci domácího násilí a dlouhodobě usilujeme o zlepšení dostupnosti specializovaných služeb pro oběti a jejich děti. Ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí by přinesla dvě klíčové změny. Za prvé, všechny naše kroky by se nám činily snadněji a rychleji, protože průběžně zlepšovat systém pomoci obětem násilí by byl mezinárodní závazek Česka. Za druhé, ratifikace Úmluvy by znamenala, že prevence domácího a sexuálního násilí se stane trvalou prioritou Česka bez ohledu na to, jaká vláda je zrovna u moci,“ uvedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva **Klára Šimáčková Laurenčíková**.

O aktuálních výzvách spojených s prevencí a potíráním násilí na ženách a domácího násilí v české společnosti diskutovali kromě zástupců Senátu také odbornice a odborníci v oblasti lidských práv a pomáhajících organizací, zástupce policie, akademici i široká veřejnost. Řečníci hodnotili, jak Úmluva proti násilí může pomoci zranitelným skupinám lidí, zejména ženám, dětem a seniorům, a

jaký bude mít vliv na zlepšení prevence, pomoc obětem a stíhání pachatelů, tedy hlavní pilíře, na kterých je Úmluva postavená. Panelu se účastnili i přeživší násilí, kteří se chtějí sdílením své zkušenosti zasadit o její přijetí a pomoci obětem nemlčet.

„Lidé, kteří zažili násilí, potřebují ujistit, že stát chce zlepšovat systém pomoci obětem, přijetím Úmluvy stát takový závazek jasně deklaruje. Nejde jen o příslib lepší společnosti, ale i o posílení naší demokracie, která si zakládá na ochraně lidských práv," konstatovala **Hana Stelzerová**, ředitelka České ženské lobby a mluvčí iniciativy Hlas proti násilí, která spoluorganizovala kulatý stůl.

„Úmluva proti násilí na ženách nijak neohrožuje tradiční rodinu, pokud pro vás součást tradiční rodiny není domácí násilí," dodala zakladatelka nadace Krása pomoci **Taťána Kuchařová**.

Násilí zůstává v Česku nadále problémem. Podle výzkumů (Ipsos, Pod svícnem, 2022) má každá třetí žena a každý devátý muž zkušenost s domácím násilím. OSPOD každoročně registruje přibližně 2500 případů domácího násilí v rodinách, kde vyrůstají děti.[1] Odhadem až 162 tisíc žen ročně vyhledá lékařskou pomoc kvůli domácímu násilí[2], přičemž roční ekonomický dopad domácího násilí se odhaduje na 4,8 miliard korun.[3] Úmluva proti násilí je mezinárodní smlouva, která usiluje o zastavení závažného problému porušování lidských práv, kterými jsou násilí na ženách a domácí násilí. Jejím cílem je předcházet násilí a obětem a jejich dětem poskytnout adekvátní pomoc, ochranu a podporu, aby se mohly vymanit z násilí.

Úmluvu dosud ratifikovalo 37 států Rady Evropy, včetně 21 států EU. 1. října Úmluva vstoupila v platnost v EU a zavazuje nejen EU jako celek, ale i jednotlivé členské státy. Česká republika je jednou z posledních šesti zemí EU, které tuto standardní lidskoprávní Úmluvu dosud neratifikovaly.

Kontakt pro média: Hana Stelzerová, mluvčí koalice Hlas proti násilí a ředitelka České ženské lobby, email: hana.stelzerova@czlobby.cz, tel: +420 725 820 266.

[1] Úřad vlády, Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí: mýty a fakta, 2018, str. 4

[2] proFEM, Ekonomické dopady domácího násilí v oblasti zdraví, 2016, str. 34. Odhadovaný počet žen, které vyhledali lékařskou pomoc kvůli domácímu násilí v roce 2014.

[3] Úřad vlády, Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí: mýty a fakta, 2018, str. 7

https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3639